

Esas No : 2025/811

Karar No : 2026/141

T. C.
YARGITAY
6. HUKUK DAİRESİ

TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLÂMI

Esas No : 2025/811

Karar No : 2026/141

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : ***** Bölge Adliye Mahkemesi **. Hukuk Dairesi

TARİHİ : *****

SAYISI : ***** E., ***** K.

DAVACI : ***** (Temlik Alan), *****

(Temlik Eden) vekili Avukat *****

DAVALI : ***** Belediye Başkanlığı vekili Avukat *****

İLK DERECE MAHKEMESİ : ***** Asliye Hukuk Mahkemesi

TARİHİ : *****

SAYISI : ***** E., ***** K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından duruşma istemli temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, ***** tarihinde duruşma yapılmasına ve duruşma gününün taraflara davetiye ile bildirilmesine karar verilmiştir.

Belli edilen günde davacı vekili Avukat ***** ile davalı vekili Avukat *****'ın gelmiş olmalarıyla duruşmaya başlanarak hazır bulunan avukatların sözlü açıklamaları dinlendikten sonra işin incelenerek karara bağlanması için uygun görülen günde Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlenerek dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; taraflar arasında, kanalizasyon, yüzey suyu ve içme suyu işlerini konu alan eser sözleşmesi düzenlendiğini, sözleşmeye göre hakedişlerin, onaylandıktan sonra 30 gün içinde tahakkuka bağlanması ve 15 gün içinde de ödenmesi gerekirken, davalının borcun bir kısmını ödemediğini, yapılan icra takibine de kısmen itiraz ederek ödemeyi sürekli geciktirdiğini, müvekkilinin bu nedenle temerrüt faizini aşan zarara uğradığını, parasını zamanında almış ve yatırım araçları olan Devlet tahvili, Hazine bonusu, döviz, altın veya işi gereği demir ve inşaat malzemeleri üzerinden değerlendirmiş olsa idi zarara uğramamış ve hatta elinde fazladan parası kalmış olacağını ve yine bu nedenle bankalardan çektiği krediler nedeniyle faiz, BSMV ve çeşitli masrafları ödemek zorunda kaldığını ileri sürerek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla, fiyat artışlarından kaynaklı munzam zararı için ***** TL'nin (belirsiz alacak) ve bankalara ödenen faiz, BSMV ve diğer masraflar nedeniyle oluşan munzam zararı için ***** TL'nin davalıdan tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiş, ıslah yoluyla talebini sırasıyla ***** TL ve ***** TL'ye arttırmıştır.

Esas No : 2025/811

Karar No : 2026/141

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davanın zamanaşımına uğradığını, müvekkili belediyenin, davacı yükleniciye hakedişlerine karşılık bir kısım ödeme yaptığını, kalan borcun da icra takibinde yapılan hacizler üzerine ödendiğini, belediyenin çalışanların ücretlerini dahi ödemekte zorlandığını, dolayısıyla bir kusuru bulunmadığını, zarar ile temerrüt arasındaki illiyet bağının ispat edilmesi gerektiğini, bankalardan kullanılan krediler nedeniyle munzam zarar talep edilemeyeceğini savunarak, davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile taraflar arasındaki sözleşmeye konu işin geçici kabulünün yapıldığı, davalı iş sahibi tarafından davacıya belirli ödemelerin yapıldığı, davacının kalan alacağının tahsili için başlattığı icra takibinde alacağını **** tarihinde üçüncü bir kişiye temlik ettiği, sonuç olarak alacağın temlik tarihi itibarıyla ödendiğinin kabulü gerektiği, temerrüt tarihi ile temlik tarihi arasında geçen zaman için temerrüt faizini aşan munzam zararını davalıdan talep edebileceği, bu kapsamdaki toplam zararının ***** TL olarak tespit edildiği gerekçesiyle, davanın kısmen kabulü ile anılan meblağın davalıdan tahsiline karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde taraf vekillerince istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile davacı tarafından ileri sürülen, ülkemizdeki belirli dönemlerde mevcut olan ekonomik olumsuzluklardan; enflasyon, yüksek faiz, para değerindeki düşüş gibi olgulara dayalı aşkın (munzam) zarar talebinin, zarar olgusunun delili olarak kabul edilemeyeceği, burada kanıtlanması gereken olguların, ekonomik şartlar sonucu ortaya çıkan olumsuzluklar gibi genel ve soyut hususlardan ziyade geç ödeme nedeniyle davacının kendisinin, şahsen ve somut olarak uğradığı zararlar olduğu, davacının bu şekilde bir zarar olgusunu ileri sürüp, yasal çerçevede ispatlayamadığı, kaldı ki alacağın devri ile birlikte, TBK'nın 189. maddesi uyarınca, devreden kişiliğine özgü olanlar dışındaki öncelik haklarının ve bağlı hakların devralana geçeceği, asıl alacak ile birlikte işlemiş faizlerin de devredilmiş sayılacağı, davacının icra takibine konu alacağı üçüncü kişilere devrettiği, bu durumda, temlik ettiği asıl alacak ve faizler ile munzam zararı isteme hakkı da bulunmadığı, ayrıca bankalardan çekilen kredilerle alacağına geç ulaşması arasında illiyet bağı bulunduğunun da ispat edilemediği gerekçesiyle, davacı vekilinin istinaf başvurusunun reddine, davalı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılmasına ve davanın reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili temyiz dilekçesinde;

a. Davalı belediyenin borcunu geç ödemesi nedeniyle davacı şirketin (temlik eden) temerrüt faizini aşan zarara uğradığını, firmanın bu dönemde devam eden inşaat işleri olduğunu, inşaat malzemesi fiyatlarında sürekli artış olduğunu, bu zarar kalemi dışında, davalının temerrütü nedeniyle bankalara ödenen faiz ve sair giderlerden kaynaklı zararlarının da oluştuğunu, buna ilişkin delillerin dosyaya sunulduğunu, alacak zamanında tahsil edilebilse idi bu kredilerin kullanılmasına gerek kalmayacağını,

b. Munzam zararın borcun ferisi olduğuna ve bu nedenle alacağın temliki ile birlikte temlik alana geçtiğine dair gerekçenin de hukuka aykırı olduğunu, munzam zararın asıl borçtan bağımsız tamamen

Esas No : 2025/811

Karar No : 2026/141

yeni bir borç olduğunu,

c. Bilirkişinin ****bank ve ***** Bankasından çekilen kredilerle ilgili zarar hesabını hatalı yaptığını, ayrıca temerrüt dönemindeki diğer kredilerin de dikkate alınması gerektiğini beyan etmektedir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, taraflar arasında düzenlenen eser sözleşmesinden kaynaklanan munzam zarar nedeniyle tazminat istemine ilişkindir.

Uyuşmazlığın çözümü açısından öncelikle konuyla ilgili kavramların açıklanması gerekmektedir;

Aşkın Zarar (Munzam Zarar):

Para borçlarında borçlunun temerrüdünün bir sonucu niteliğindeki munzam (aşkın) zarar TBK. m. 122 (B.K.105) hükmünde düzenlenmektedir. Söz konusu hükmün ilk fıkrasına göre, "Alacaklı, temerrüt faizini aşan bir zarara uğramış olursa, borçlu kendisinin hiçbir kusuru bulunmadığını ispat etmedikçe, bu zararı da gidermekle yükümlüdür". Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 10.11.1999 tarihli, 1998/13-353 E., 1999/929 K. sayılı kararında da vurgulandığı üzere munzam zarar, sorumluluğu kusura dayanan borçlu temerrüdünün hukukî bir sonucudur ve alacaklının zararının faizi aşan bölümüdür. Munzam zarar, borçlu temerrüde düşmeden borcunu ödemiş olsaydı, alacaklının mal varlığının kazanacağı durum ile temerrüt sonucunda ortaya çıkan ve oluşan durum arasındaki farktır. Diğer bir anlatımla temerrüt faizini aşan ve kusur sorumluluğu kurallarına bağlı bir zarar şeklinde tanımlanabilir.

MUNZAM ZARARIN TAZMİNİNİN ŞARTLARI:

Yukarıda anlatılanlardan anlaşılacağı üzere, alacaklı temerrüt faizini isteme hakkı bakımından avantajlı bir konuma sahiptir. Oysa, aynı durum munzam zararın tazminini isteme hakkı bakımından geçerli değildir. Alacaklı, ancak aşağıda açıklanan şartların bir arada bulunması halinde borçludan munzam zararın tazminini isteyebilir.

a. Bir Para Borcunun Bulunması

Munzam zararın tazmininin istenebilmesi için borcun bir para borcu olması gerekir. Zira, munzam zararın istenmesi her türlü borç bakımından değil, sadece para borçları için mümkündür. Para borcunun kaynağı ise önemli değildir;

Munzam zararın tazmini sadece tüketim ödücü sözleşmesine münhasır değildir. Meselâ, sözleşme, haksız fiil, sebepsiz zenginleşme veya vekâletsiz işgörmeden doğan para borcunda munzam zararın tazmini söz konusu olabilir. Bunun için her şeyden önce borçlunun temerrüde düşmüş olması gerekir.

b. Borçlunun Temerrüdü

Türk Borçlar Kanunu'nun 117. maddesi uyarınca davalı borçlunun usulüne uygun olarak temerrüde düşürülmesi gerekir. Borçlu temerrüde düşürülmemişse borçlu hakkında yapılan icra takip tarihinde veya dava açılmışsa dava tarihinde borçlunun temerrüdü oluşur.

c. Munzam Zarar

Munzam zararın tazmini için aranan şartlardan üçüncüsü zarardır. Nitekim, bu şart "temerrüt faizini aşan bir zarara uğramış olursa" ifadesi ile TBK'nın m. 122/1 hükmünde açıkça belirtilmektedir. Ancak, söz

Esas No : 2025/811

Karar No : 2026/141

konusu hükümde zararın türü ve niteliği konusunda açıklık yoktur. Bununla beraber munzam zarar da zarar teorisindeki genel esaslara uygun biçimde anlaşılmalıdır.

Türk-İsviçre Hukuku'nda zarar daha ziyade dar anlamda, yani maddî zararı ifade etmek için kullanılır. Eksilmenin malvarlığında ortaya çıkması halinde maddî zarardan bahsedilir. Malvarlığındaki eksilme, alacaklının, zarar veren davranıştan sonra malvarlığının mevcut hali ile bu olay meydana gelmeseydi göstereceği hal arasındaki farkı ifade eder. Bu tanım çerçevesinde munzam zarar da bir tür maddî zarardır. Bu zarar gerek doktrinde gerekse Yargıtay içtihatlarında (müspet) olumlu zarar olarak nitelendirilmektedir. Munzam zarardan söz edebilmek için temerrüt faizini aşan bir zararın meydana gelmesi gerekir. Şu halde, munzam zarar hesaplanırken, bundan temerrüt faizinin çıkarılması gerekir. Munzam zarar çeşitli tarzlarda ortaya çıkabilir. Alacaklı, borçlunun kendisine para borcunu ödememesi sonucunda üçüncü kişiye olan borcunu ifa edemediği için temerrüde düşmüş ve kendisinin aldığı temerrüt faizinden daha yüksek bir temerrüt faizini ödemek zorunda kalmış olabilir. Alacağını zamanında tahsil edemeyen alacaklı şirket, üçüncü kişiye olan ve vadesi gelmiş borcunu ödemek için ihtiyacı olan krediyi 3. kişilerden sağlaması nedeniyle malvarlığında meydana gelen eksilmeden dolayı da munzam zararı oluşabilir.

d. Uygun İlliyet Bağı

Munzam zararın tazmini için söz konusu zararlar borçlunun temerrüdü arasında uygun illiyet bağının varlığı aranır. Buna göre, alacaklının temerrüt faizini aşan zararı ile borçlunun temerrüdü arasında uygun illiyet bağı bulunmalıdır. Şayet alacaklının uğradığını iddia ettiği zararlar borçlunun temerrüdü arasında hiçbir illiyet bağı yoksa borçlu munzam zarardan sorumlu tutulamaz, Alacaklının uğradığı munzam zarar objektif bir şekilde genel hayat tecrübelerine ve olayların normal akışına göre borçlunun temerrüde düşmüş olmasının sonucu sayılabilirse borçlu aşkın zarardan sorumlu tutulur. Yani, borçlunun temerrüdü böyle bir zarara yol açmaya elverişli olmalıdır. Aksi takdirde, alacaklı munzam zararın tazminini isteyemez.

Genel esas, burada da geçerlidir. Bu itibarla, munzam zarar ile fiil arasındaki uygun illiyet bağının var olduğunu gösteren tüm olguları ispatlaması gereken taraf davacıdır. Dolayısıyla, alacaklı uygun illiyet bağının bulunduğunu ortaya koyan vakıaları ve bunların dayanağı olan delilleri mahkemeye sunmalıdır.

e. Kusur

Borçlunun temerrüde düşmesi veya temerrüt faizi ödemesi için kusur şart değildir. Munzam zararın tazmini ise temerrüdün kusura bağlı sonuçlarından biridir. Gerçekten de, kusur, munzam zarar istemi bakımından mutlaka bulunması gereken bir unsurdur. TBK. m. 122/1 gereğince "borçlu kendisinin hiçbir kusuru bulunmadığını ispat etmedikçe" faizi aşan zararı da tazmin etmekle yükümlüdür. Kusurun derecesi ise sorumluluğun doğması bakımından önemli değildir; borçlu her türlü kusurundan sorumludur. Borçlu hafif ihmali sonucunda temerrüde düşmüş olsa bile temerrüt sebebiyle doğan ve faizle karşılanamayan munzam zararı tazmin etmek zorunda kalır.

TBK. m. 112 hükmüyle uyumlu olarak TBK. m. 122 hükmünde de alacaklı yararına bir kusur karinesi kabul edilmiştir. Buna göre, alacaklı borçlunun temerrüde düşmekte kusurlu olduğunu ispatla yükümlü değildir; borçlunun kusurlu olduğu varsayılmaktadır. Borçlunun sorumluluktan kurtulması için kendisinin hiçbir kusurunun bulunmadığını ispatlaması gerekir.

Esas No : 2025/811

Karar No : 2026/141

Borçlu temerrüde düşmekte kusursuz olduğunu çeşitli şekillerde ispatlayabilir. Meselâ, alacaklıya zamanında ulaşacak şekilde gönderdiği paranın kendi kusurundan kaynaklanmayan bir sebeple geciktiğini ispatlayan borçlu munzam zararı tazmin yükümlülüğünden kurtulabilir. Aynı esas, alacağın varlığından haberdar olmadığını ve bunda bir kusurunun bulunmadığını ya da ödemeyi zamanında yapmamasının beklenilmeyen bir halden kaynaklandığını ispatlayan borçlu için de geçerlidir.

MUNZAM ZARARIN İSPATI:

Munzam zararın hesaplanmasında somut ve soyut yöntemler dikkate alınır.

Somut yöntemde; davacı alacaklının munzam zarar kaleminin oluştuğunu somut bir biçimde ispatlaması gerekir. Örneğin borcunu zamanında tahsil edememesi nedeniyle kredi borçlanması yaptığını veya 3. kişilere borcunu zamanında ödeyememesi nedeniyle temerrüd faizi ödediğini, cezai şart gibi ödemelerde bulunduğunu, yine dövizle yapmış olduğu borçlanmadan dolayı borcunu zamanında ödeyememiş olması nedeniyle kur farkından kaynaklanan zararı olduğunu, ödemekle yükümlü olduğu vergi, sosyal sigorta prim ödemeleri gibi ödemeleri zamanında ifa edememesi nedeniyle gecikme faizi ödemek zorunda kaldığını iddia ederek bu zararını ispatlayabilir.

Soyut yöntemde; yaşayan hayatın gerçekleri ve deneyimlerinin zorunlu kıldığı herkesçe bilinen normal durumlar ile fiili karineler başka bir deyişle Türk Medeni Kanunu'nun 6. maddesinde belirtilen genel kuralın istisnaları şeklinde ispat yükünü ortadan kaldıran olgular, ispat hukuku açısından alacaklı lehine değerlendirilir. Ülkemizde seyreden hiper enflasyon nedeniyle bireyin parasının değerini sabit tutmak ve kazanç sağlamak için çaba ve girişimlerde bulunmak, örneğin en azından vadeli mevduat, altın, devlet tahvili, döviz gibi yatırımlarda değerlendirmesi olayların normal akışına, hayat tecrübesine uygun bir karine olarak kabul edilmesi zorunludur. Enflasyonist ortamda yaşayan normal makul bir insanın parasını atıl bir biçimde tutmayacağı, gelir getirecek bir yatırıma yatıracağı bilinen bir gerçektir. 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 232 (TBK 187, madde de belirtildiği üzere herkesçe bilinen vakıalarla ikrar edilmiş vakıalar çekişmeli sayılmaz). Yasal deyimle bu maruf ve meşhur vakıaların ispatına gerek yoktur.

Yüksek Enflasyon Dönemlerinde;

Sürekli ve yüksek enflasyonun görüldüğü ülke ekonomilerinde para borcunun zamanında ödenmemesi halinde alacaklının borçluyu temerrüde düşürmesi, borcun ifasının uzun süre alması nedeniyle alacaklı her zaman zarara uğrar. Bu zararın bazı ispat kolaylıkları ile de olsa ispat edilmesi gerekir. Paranın değer kaybetmesi alacaklının mal varlığında bir eksilmeye yol açması halinde alacaklının zararının bulunduğu kabul edilmelidir.

Normal Enflasyon Döneminde;

Normal enflasyon dönemlerinde temerrüitten sonra ifa anına kadar paranın değer kaybetmesi kural olarak zararın varlığını göstermez. Enflasyon ülke ekonomisinde süreklilik ve yükseklik arzetsiyorsa bu durumda alacaklının somut olaylarla zararını ispatlaması gerekir.

20.10.1989 gün ve 1988/4 Esas, 1989/3 Karar sayılı İçtihatı Birleştirme Büyük Genel Kurulu kararında "para her zaman kullanılması mümkün ve temettü meta olduğundan geç ödenmesi halinde zararın varlığı kesindir." denilerek para borcunu ödemekte geciken borçlunun bu eyleminden dolayı alacaklının zararının doğacağı kabul edilmiştir.

Esas No : 2025/811

Karar No : 2026/141

Anayasa Mahkemesi'nin bireysel başvuru sonucunda vermiş olduğu, 21.12.2017 gün ve 2014/2267 sayılı başvuru no.lu kararına konu uyuşmazlıkta, başvurucunun mülkiyet hakkı kapsamındaki alacağının enflasyon karşısında önemli ölçüde değer kaybına uğratılarak ödendiği anlaşıldığından başvurucuya şahsi ve olağan dışı bir külfet yüklendiği, bu tespite rağmen derece mahkemelerinin başvurucunun zarara uğradığını ayrıca ispatlaması gerektiği yönündeki katı yorumu nedeniyle somut olay bakımından kamu yararı ile başvurucunun mülkiyet hakkının korunması arasında kurulması gereken adil dengenin başvurucu aleyhine değerlendirilip mülkiyet hakkının ihlâl edildiğine ve yeniden yargılama yapılmasına karar verilmiş olması karşısında, hak ihlâline neden olmamak düşüncesiyle munzam zararın somut delillerle kanıtlanması gerektiği uygulamasından vazgeçilmiş, gelişen ekonomik koşullar, mülkiyet hakkı ile kamu yararı arasındaki adil dengenin korunması Anayasa Mahkemesi'nin ihlâl kararlarının bağlayıcılığı gözönünde tutularak enflasyon ve buna bağlı olarak döviz kurları, mevduat faizleri, devlet tahvilleri ve diğer yatırım araçlarının faiz oranları ile birlikte getirilerinin temerrüt faizden fazla olması halinde munzam zararın varlığının karine olarak kabul edilmesi gerektiği benimsenmiştir.

Yine Anayasa Mahkemesi'nin 2017-24810 başvuru numaralı 27.11.2019 tarihli kararında da aynı ilkelere temas edilmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin 57031/12 başvuru no.lu Suna Denizci/Türkiye hakkında verilen kararda da munzam zararın talep edilebileceği belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen kararlar uyarınca kişinin mal varlığında meydana gelen azalmanın mülkiyet hakkının ihlâli niteliğinde olduğu munzam zarar ispatı konusunda katı ispat kurallarına bağlı kalındığında ihlâl kararları verildiği ve tazminata hükmedildiği yine yüksek enflasyonist dönemlerde borçlunun borcunu ödemeyerek düşük temerrüt faizinden yararlanarak haksız kazanç elde ettiği ve borçlunun borcunu ödememesi, direngen durumda olması nedeniyle mahkemelerdeki dava sayısının hızla arttığı görülmektedir. Bu nedenle yüksek enflasyonist dönemde soyut yöntemin dikkate alınması tüm bu sakıncaları ortadan kaldıracak, adaletin gerçekleşmesini sağlayacaktır. Her somut olayın özelliği de dikkate alınarak bulunulacak zarar miktarının TBK'nın 50 ve 51. maddeleri (mülga BK'nın 42 ve 43 md) kapsamında değerlendirilerek belirlenmesi gerekir.

Munzam zararın hesap yönteminde dikkate alınacak ekonomik veriler;

- 1 . Her yıl itibariyle gerçekleşen TEFE- TÜFE, oranı,
2. Bankaların 3 aylık ortalama vadeli mevduat faiz oranları,
3. Devlet tahvillerine verilen faiz oranları,
4. Döviz kurlarındaki Amerikan Doları ve Euro değişim oranları,
5. Asgari ücret artışı,
6. Altın fiyatlarındaki artış

Sepetteki bu verilerin ortalamasının mahkemece zararın hesaplanmasında dikkate alınması gerekir.

Esas No : 2025/811

Karar No : 2026/141

Öte yandan, alacağın devri ile devredenin kişiliğine özgü olanlar dışındaki öncelik hakları ve bağlı haklar da devralana geçer. Asıl alacakla birlikte işlemiş faizler de devredilmiş sayılır. (TBK. m. 189.) Bağlı haklardan maksat, alacağın teminatı olan aynı veya şahsi (kefalet) teminatlar. Yenilik doğuran haklar, örneğin, seçimlik bir borçta alacaklıya geçmiş olan seçim hakkı, ihbar ile alacağı muaccel kılma hakkı, ifayı talep yerine ondan vazgeçerek tazminat talep etme hakkı gibi haklar ile nafaka alacağı gibi alacaklının şahsına bağlı olmayan İcra ve İflas Kanunu ve diğer kanunlarda belirtilen hacze iştirak alacağını iştirak eden diğer alacaklılardan öncelikle alabilme hakları, temlik alana intikal eder. **TBK'nın 189. maddesinde düzenlenen alacağın devrinde, devrin kapsamı sayılmak suretiyle belirlenirken "munzam zarar" ifade edilmemiştir. Dolayısıyla alacağın devri sözleşmesinde açıkça "munzam zarar" devredilmemişse alacağın ilk sahibi, borçludan temerrüt tarihinden tahsil tarihine kadar geçen süre için munzam zarar isteminde bulunabilecektir.**

Tüm bu açıklamalardan sonra somut olaya gelince, taraflar arasında ***** tarihinde kanalizasyon, yüzey suyu ve içme suyu işlerini konu alan eser sözleşmesi düzenlenmiş, davacı yüklenici (temlik eden) bu sözleşmeden kaynaklanan işlemiş faizi ile birlikte toplam ***** TL tutarındaki hakediş alacağının tahsili amacıyla *****. İcra Dairesinin ***** Esas sayılı dosyasında, ***** tarihinde icra takibine girişmiştir. Davalı iş sahibi Belediyece işlemiş faize itiraz edilmiş ve borcun ***** TL'lik kısmı kabul edilmiştir. Sonuç olarak icra takibinde söz konusu tutar kesinleşmiştir. Davacı alacaklı (temlik eden) takip sırasında alacağının ***** TL'lik kısmını ***** Noterliğinin ***** tarihli ve ***** yevmiye numaralı alacağın devri sözleşmesi ile ***** Şirketine, alacağın ***** TL'lik kısmını *****. Noterliğinin ***** tarihli ve ***** yevmiye numaralı alacağın devri sözleşmesi ile *****'a devretmiş ve böylelikle icra takibinde başkaca bir alacağı kalmamıştır.

Davacı (temlik eden) dava dilekçesinde; munzam zararı talebini iki nedene dayandırmıştır. Bunlar; ekonomik gelişmeler, enflasyon, döviz, altın vs. fiyatlarının artışı nedeniyle uğradığı munzam zarar, diğeri ise alacağını zamanında tahsil edememesi nedeniyle bankalardan çektiği krediler nedeniyle ödediği faiz ve masraflardır.

Yukarıda açıklandığı üzere, munzam zararı hesabında soyut ve somut yöntem olmak üzere iki yöntem söz konusu olup, zarara uğrayanın her iki yönteme birden dayalı olarak tazminat talep etmesi mümkün değildir. Zira, böyle bir durumda mükerrer tazminata hükmedilmiş olacaktır. Örneğin yüksek enflasyon sebebine dayalı olarak soyut yöntemle munzam zararın hüküm altına alınmış olması halinde, zarara uğrayanın alacağını zamanında tahsil etmiş gibi bir hukuki sonuç ortaya çıkacağından, ayrıca bir de somut yönteme dayalı olarak bankadan çektiği krediler nedeniyle uğradığı munzam zararın hüküm altına alınması mümkün değildir. Burada zarara uğrayan için en fazla giderim sağlayan yöntem tercih edilmelidir. Somut olayda, dosya kapsamında alınan bilirkişi raporuyla, soyut yönteme göre yapılan hesabın açıkça davacı yararına olduğu anlaşıldığından, ayrıca bankadan kullandığı krediler nedeniyle uğradığını iddia ettiği somut munzam zararın tazminine hükmedilmesi mümkün değildir. O halde bu yöndeki talebin reddine karar verilmelidir.

Diğer yandan, Bölge Adliye Mahkemesi gerekçesinde, alacağın temlik edilmesi nedeniyle munzam zarar talep edilemeyeceği belirtilmiş ise de az yukarıda açıklandığı üzere, devir sözleşmesinde açıkça belirtilmediği sürece, asıl alacağın temlik edilmiş olması munzam zarar alacağının da temlik edildiği sonucunu doğurmaz. Zarara uğrayan, temerrüt tarihi (takip tarihi) ile temlik tarihleri arası için munzam zarar talebinde bulunabilir. Dosya arasında ilgili temliknamelere rastlanmamış olup, Bölge Adliye

Esas No : 2025/811

Karar No : 2026/141

Mahkemesince temliknameler dosyaya getirilerek, temliknamelerde asıl alacakla birlikte açıkça munzam zarar alacağının da temlik edildiğinin yazılı olması halinde şimdi olduğu gibi davanın reddine karar verilmelidir.

Temliknamelerde munzam zararın da temlik edildiğinin açıkça yazılı olmaması halinde, işin esasına girilerek, yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda, konusunda uzman bilirkişi veya bilirkişi kurulundan alınacak raporla, belirtilen ekonomik unsurlar dikkate alınarak oluşturulacak sepet hesabına göre, davacı alacaklının, temerrüt tarihinden (icra takip tarihi), temlik tarihlerine kadar, her iki temlik yönünden ayrı ayrı munzam zarar hesabının yapılması gerektiği de gözetilerek, temerrüt faizini aşan bir zarara uğrayıp uğramadığı tespit edilerek, varsa bu zarar miktarından davacı tarafından tahsil edilen temerrüt faiz miktarı da çıkartılmak suretiyle tespit edilecek munzam zarar alacağının tahsiline karar verilmesi gerekirken, Dairemizin munzam zarar alacağına ilişkin yukarıda açıklanan ilkelerine aykırı olarak, yanılığılı gerekçe ile davanın reddine karar verilmesi doğru olmamış, kararın davacı yararına bozulması gerekmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının **BOZULMASINA**,

Dairemizdeki duruşmada vekille temsil olunan davacı yararına takdir olan ***** TL duruşma vekalet ücretinin, davalıdan alınarak, davacıya verilmesine,

Peşin alınan harcının istek hâlinde davacıya iadesine,

Dosyanın Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

13.01.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.